

V zadevi Stevanèeviè proti Sloveniji-

je Evropskn sodi¹èe za èlovekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANÈIÈ,

G. L. CAFLISCH,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJORGVINSSON,

Ga. 1. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot sodni tajnik Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati 8. junija 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, kije bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz prito³/₄be (t. 41514/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska dr³/₄avljanka, ga. Jelena Stevanèeviè (»prito³/₄nica«), vlo³/₄ila na Sodi¹èu v skladu s èlenom 34 Konvencije za za¹èito èlovekovih pravic in temeljnih svobo¹èin (»Konvencija«) 6. novembra 2002.

2. Prito³/₄nico je zastopala odvetni¹ka pisarna Verstov¹ek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembiè, generalni dr³/₄avni pravobranilec.

3. Prito³/₄nica v skladu s èlenom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, da je bilo trajanje postopka pred domaèim sodi¹èem, v katerem je bil udele³/₄en kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako prito³/₄ila zaradi pomanjkanja uèinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopka (Èlen 13 Konvencije).

4. Dne 15. septembra 2004 je Sodi¹èe sklenilo, da bo Vladi posredovalo prito³/₄bo glede dol³/₄ine postopka in pomanjkanja uèinkovitega pravnega sredstva s tein v zvezi. V skladu s èlenom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je prito³/₄ba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Prito³/₄nica je bila rojena leta 1970 in ³/₄ivi v ©o¹tanju.

2. Dne 24. avgusta 1998 je bila prito³/₄nica po¹kodovana v prometni nesreèi. Povzroèitelj nesreèe je bil zavarovan pri zavarovalnici ZM.

SODBA STEVANÈEVIÈ PROTI SLOVENIJI

1. Dne 8. aprila 1999 je prito³/₄nica spro³/₄ila pravdni postopek pred Okro³/₄nim

sodištem v Celju zoper zavarovalnico ZM in zahtevala odškodnino v višini 4.136.681,00 tolarjev (približno 17240 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Dne 19. januarja 2000 in 17. oktobra 2002 je pritožnica vložila pripravljalne spise.

Dne 19. januarja in 16. oktobra 2001 je pritožnica vložila zahtevek za določitev naroka za obravnavo.

Od dveh obravnav, ki sta bili opravljeni 19. februarja in 5. novembra 2002, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi sta stranki dosegli pogojno sodno poravnavo. Dne 6. novembra 2002 je Z.M. preklicala poravnavo, nato pa je sodišče izdalo pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožniškemu zahtevku, je bila 9. decembra 2002 vročena pritožnici.

1. Dne 24. decembra 2002 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Celju. Pritožbo je vložila tudi ZM.

Dne 5. maja 2004 je sodišče delno ugodilo obesni pritožbama.

Sodba je bila 24. avgusta 2004 vročena pritožnici.

2. Dne 21. septembra 2004 je pritožnica vložila pritožbo na Vrhovno sodišče v zvezi s pravnimi vprašanji in zahtevala izvzem sodnika Vrhovnega sodišča.

Dne 25. januarja 2005 je predsednik Vrhovnega sodišča izdal sklep, s katerim je zavrnil zahtevek pritožnice za izločitev sodnika iz postopka.

Postopek še traja.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

1. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da a njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče,«

2. Pritožnica se je po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

SODBA STEVANČEVIČ PROTI SLOVENIJI

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

2. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva

niso bila uèinkovita.

3. Sodi¹èe ugotavlja, daje obravnavana prito³/₄ba podobna zadevama *Belinger in Lukenda* (*Belinger prod Sloveniji*, ¹t. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda prod Sloveniji*, ¹t. 23032102, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodi¹èe zavrnilo ugovor Vlade o neizèrpanosti domaèih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo prito³/₄nic, niso bila uèinkovita. Sodi¹èe opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kr¹itev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neuèinkovitega delovanja sodnega sistema.

4. V zvezi z obravnavano zadevo Sodi¹èe ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih preprièljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodi¹èe to zadevo obravnavati drugaèe od uveljavljene sodne prakse.

5. Sodi¹èe nadalje ugotavlja, da prito³/₄ba ni oèitno neutemeljena v smislu èlena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerihkoli drugih razlogov. Zato je prito³/₄bo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Olen 6¹

1. Obdobje, ki gaje treba upo¹tevat, seje zaèelo 8. aprila 1999, ko je prito³/₄nica spro³/₄ila pravdni postopek na Okro³/₄nem sodi¹eu v Celju in se ¹e ni konèalo. Obdobje, ki gaje treba upo¹tevat, torej traja veè kot sedem let na treh stopnjah sojenja.

2. Sodi¹èe ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoli¹èine zadeve in ob upo¹tevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja prito³/₄nice in vpletenih oblasti ter presoje, kolik¹en je bit pomen sporne zadeve za prito³/₄nico v

SODBA. STEVA.NÈEVIÈ PROTI SLOVENLII

sporu (gl. med ¹tevilnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], ¹t. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

1. Po preuèitvi vsega predlo³/₄enega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodi¹èe ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je pri¹lo do kr¹itve èlena 6 § 1.

2. Èlen 13

2. Sodi¹èe ponovno poudarja, da èlen 13 zagotavlja uèinkovito pravno sredstvo pred domaèimi oblastmi za zatrevanje kr¹itev zahteve po sojenju v razumnem roku iz èlena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], ¹t. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tein poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, ³/₄e

zavrtnjeni v prej¹njih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugaèno odloèitev.

3. Zato Sodi¹èe meni, da gre v obravnavani zadevi za kr¹itev èlena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domaèem pravu, s katerim bi prito³/₄nica mogla pridobiti odloèbo, ki bi potrdila njeno pravico do sojenja v razumnem roku, kot to doloèa èlen 6 § 1.

I. UPORABA ÈLENA 41 KONVENCIJE

1. Èlen 41 Konvencije doloèa:

» Èe Sodi¹èe ugotovi, da je pri¹lo do kr¹itve Konvencije ali njenih protokolov, in èe notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zado¹èenje, Sodi¹èe o¹kodovani stranki, èe je potrebno, nakloni pravièno zado¹èenje«.

A. 'koda

1. Prito³/₄nica je zahtevala 10.000 evrov (EUR) za nepremo³/₄enjsko 'kodo.

2. Vlada je od¹kodninskemu zahtevku oporekala.

1. Sodi¹èe meni, daje prito³/₄nica gotovo utrpela nepremo³/₄enjsko 'kodo. Na pravièni podlagi ji sodi¹èe po tej postavki prisoja 2.400 EUR.

SODBA STEVANIÈEVIÈ PROTI SLOVENI.II

B. Stro¹ki in izdatki

1. Prito³/₄nica je zahtevala tudi pribli³/₄no 1280 EUR za stro¹ke in izdatke postopka pred Sodi¹èem.

2. Vlada je zahtevku oporekala po vi¹ini.

3. Glede na sodno prakso Sodi¹èa je prito³/₄nica upravièena do povrnitve stro¹kov in izdatkov le, èe doka³/₄e, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodi¹èe ugotavlja, da so prito³/₄nièini odvetniki, ki so zastopali prito³/₄nika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vlo³/₄ili skoraj 400 prito³/₄b, ki so razen drugaènih dejstev v bistvu enake kot obravnavana prito³/₄ba. Zato Sodi¹èe v obravnavani zadevi ob upo¹tevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, daje prito³/₄nici. razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stro¹ke postopka pred Sodi¹èem.

C. Zamudne obresti

29. Sodi¹èe ocenjuje, daje primerno, da se zamudne obresti obraèunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne toèke.

IZ TEZI RAZLOGOV SODI©ÈE SOGLASNO

1. *razgla'a*, da je prito³/₄ba dopustna;
2. *razsoja*, daje pri¹lo do kr¹itve èlena 6 § 1 Konvencije;
3. *razsoja*, daje pri¹lo do kr¹itve èlena 13 Konvencije;
4. *razsoja*,
 - a. da mora to³/₄ena dr³/₄ava prito³/₄nici v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s èlenom 44 § 2 Konvencije pravnomoèna, plaèati 2.400 EUR (dva tisoè ¹tiristo evrov) za nepremo³/₄enjsko ¹kodo in 1.000 EUR {tisoè evrov) za stro¹ke in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajoèimi dajatvami;
 - b. da se na navedene zneske od dneva, ko poteèe rok navedenih treh mesecev, do plaèila obraèunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi toèkami;

SODBA STEVANÈEVIE PRO¹T¹i
SLOVENIJI

5. *zavrne* v preostalem delu prito³/₄nièin zahtevek po praviènem zado¹èenju.

Napisano v angle¹kem jeziku ter posredovano v pisni obliki 29. junija 2006, v skladu s èlenom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodi¹èa.

Vincent BERGER Sodni tajnik	John HEDIGAN Predsednik
-----------------------------	-------------------------------